

№ 1 (667)
Січень 2008 р.

Щомісячник Вінницького національного
технічного університету

Найсвіжіші університетські новини на сайті
<http://www.impuls.vstu.vinnica.ua/>

Золото ОСАДЧУКІВ
(стор. 2)

Світове визнання

ЗОЛОТІ ВИНАХОДИ

Золото Міжнародної виставки винаходів «Genius» віддали завідувачу кафедри радіотехніки нашого університету, доктору технічних наук, професору Олександрові ОСАДЧУКУ. Науковці з Китаю, Південної Кореї, Німеччини, Фінляндії, Польщі, Таїланду, Швеції, Білорусі, Росії, Угорщини, Румунії, Хорватії зі щирим пієтетом ставились до молодого колеги з України.

Свій «Genius» Всесвітня асоціація винахідницьких організацій IFIA (штаб-квартира у Женеві (Швейцарія) щороку проводить в іншій столиці. Нинішній відбувся у Белграді (Сербія).

Золоту медаль «Nikola Tesla» цієї престижної міжнародної виставки здобув захищений десятьма патентами комплекс винаходів «Мікроелектронні частотні перетворювачі фізичних величин», розроблений професором Олександром ОСАДЧУКОМ у співавторстві з батьком — професором Володимиром ОСАДЧУКОМ, завідувачем кафедри електроніки нашого Вінницького національного технічного університету, науковим керівником однієї з 12-ти наукових шкіл, які успішно і плідно діють у нашому ВНЗ.

В іншій номінації золото «Nikola Tesla» отримав «Мікроелектронний частотний пристрій для моніторингу навколишнього середовища», який захищений вісьмома патентами. Автори його — професор ОСАДЧУК-молодший і професор ОСАДЧУК-старший.

Палац Парламенту Сербії

**Президент IFIA Андреш ВЕДРЕШ
і професор ВНТУ Олександр ОСАДЧУК**

Асоціація винахідників Македонії на Міжнародній виставці винаходів «Genius» нагородила наш ВНТУ за вагомий вклад у світове винахідництво Дипломом з відзнакою.

Професор Олександр ОСАДЧУК також взяв участь у науковій конференції, яка традиційно проводиться у дні роботи виставки. Свою доповідь стосовно сенсорів фізичних величин виголошував англійською, якою з дитинства володіє вільно. Колеги зауважили високий науковий рівень вінницького вченого і перспективність його наукових пошуків.

Як золотого номінанта «Genius», Олександра Володимировича запросили до парламенту Сербії, де він мав зустріч з прем'єр-міністром країни. А також професора Осадчука віншували у мерії Белграда. В урочистостях брав участь і сам мер столиці.

А Міністерство освіти і науки Російської Федерації спеціально і знову ж таки — золотою медаллю нагородило професорів ОСАДЧУКІВ за високий науково-технічний рівень розробок, представлених на Міжнародній виставці винаходів «Genius», відзначивши їхні винаходи у галузі нанотехнологій. І визнавши, що українське винахідництво має досить високий рівень і з багатьох напрямків є одним з найкращих у світі.

Срібло «Nikola Tesla» теж потрапило в Україну, до Вінниці. Здобув його своїми науковими розробками в галузі біомедицини кандидат технічних наук, доцент кафедри лазерної і оптоелектронної техніки нашого університету Сергій ПАВЛОВ.

Винаходи науковців ВНТУ високого світового рівня. До того ж наш Вінницький національний технічний університет є єдиним від України асоційованим членом Міжнародної федерації винахідницьких асоціацій (IFIA).

Наш ВНЗ закінчив у 1993-му. Кандидатом технічних наук став у 1996-му, достроково закінчивши аспірантуру. Доктор наук уже в 2002-му. У 33 роки.

Власне наукою під впливом батька зацікавився ще в школі. Був затятим радіолюбителем. І майстром спорту зі стрільби із лука, входив у молодіжну збірну України. Тож, куди далі: в інститут фізкультури чи у «політех» — вибір було зробити не просто. І цей вибір зробив сам, тому ніколи не шкодувавши.

А спорт залишився як стиль життя. Олександр ОСАДЧУК у 2007-му став срібним призером Вінниччини зі стрільби із лука. На громадських засадах тренує студентів ВНТУ. Тепер уже і його син Ярослав ОСАДЧУК, дев'ятикласник, найцікавішими з наук вважає фізику і математику. Й займається спортом. Звісно, стрільбою із лука. А свій життєвий вибір уже зробив — Вінницький національний технічний університет.

НАУКОВІ ПРАЦІ ВНТУ В ІНТЕРНЕТІ

Вийшов у світ перший номер електронного наукового фахового журналу «Наукові праці Вінницького національного технічного університету». Його адреса <http://www.nbuu.gov.ua/e-journals/VNTU/index.html>

Це вже шосте наукове фахове видання, яке для публікації результатів наукових досліджень випускає наш університет. І в Україні теж шосте електронне видання, затверджене ВАК, і перше, яке виходить одразу трьома мовами — українською, російською і англійською.

Розміщений новий журнал ВНТУ на сайті Національної бібліотеки України імені Вернадського у розділі «електронні наукові фахові видання». Видаватиметься з періодичністю 4 рази на рік. Галузь — технічні науки.

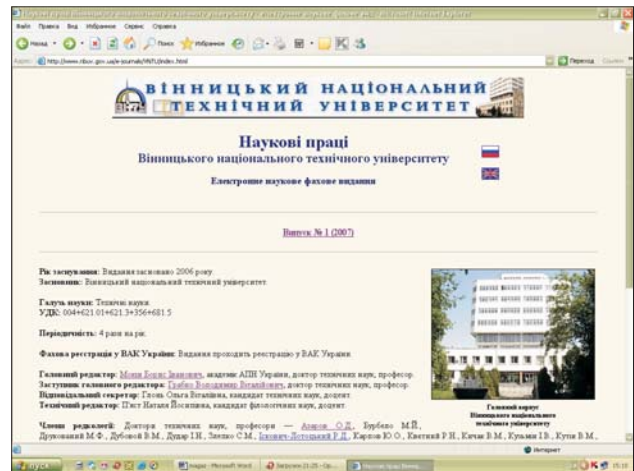
Головний редактор видання — ректор нашого університету Борис МОКІН, академік Академії педагогічних наук України, доктор технічних наук, професор.

Заступник головного редактора — перший проректор ВНТУ Володимир ГРАБКО, доктор технічних наук, професор.

Головні рубрики журналу — Автоматика та інформаційно-вимірвальна техніка; Будівництво; Застосування результатів досліджень; Енергетика та електротехніка; Інформаційні технології та комп'ютерна техніка; Машинобудування і транспорт; Радіоелектроніка та радіоелектронне апаратування.

На сайті можна ознайомитися з правилами оформлення та подання статей до «Наукових праць Вінницького національного технічного університету», іншою корисною для майбутніх авторів інформацією. А також зі складом редакції часопису і складом редакційних колегій за рубриками — до них входять лише доктори наук нашого університету.

Принадно нагадаємо, що нове фахове електронне видання приєдналося до гурту інших наукових часописів ВНТУ: журнал «Вісник Вінницького політехнічного інституту»; міжнародний науково-технічний журнал «Оптикоелектронні інформаційно-енергетичні техно-

логі»; міжнародний науково-технічний журнал «Інформаційні технології та комп'ютерна інженерія»; науково-технічний збірник «Сучасні технології, матеріали та конструкції в будівництві»; збірник «Sententiae»: наукові праці Спільки дослідників модерної філософії (Паскалівського товариства)». (Докладніша інформація про наукові видання нашого ВНЗ на університетському сайті у рубриці «наука» за адресою http://www.vstu.vinnica.ua/ua/science_magazine.php)

Міжнародний рівень

НАШ ВНТУ І НОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЛІСАБОНА ОБМІНЮВАТИМУТЬСЯ СТУДЕНТАМИ

Позаторік у липні підписано протоколи про співпрацю між факультетом науки і технологій Нового університету Лісабона та двома українськими вищими навчальними закладами — Вінницьким національним технічним університетом та фізичним факультетом Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Напередодні Нового року у Вінниці побувала професор Нового університету Лісабона Валентина ВАСИЛЕНКО.

— Я вчилась у Київському університеті імені Шевченка на фізичному факультеті. Мій чоловік був теж студентом, але з Португалії. Коли закінчила навчання, довелося виїхати. Отак з 1985 року — ось уже 22 з половиною роки мешкаю в Португалії. А з них 22 роки працюю у Новому Лісабонському університеті. Спочатку було тяжко. Але визнання диплома досить швидко було зроблено. Починала з асистента-стажера, пройшла усі щаблі кар'єрного росту.

— **Такий довгий час за кордоном, далеко від України, а так гарно зберегли свою українську мову. З ким же треба українською розмовляти...**

— Я не підтримую українську мову у Португалії ні з ким, лише коли дзвоню матері додому, з батьками коли розмовляю.

— **Ви з Вінниччини?**

— Народилась і закінчила школу на Івано-Франківщині.

Але вся моя рідня з Вінниці. Я вважаю Вінницю своєю батьківщиною. А що стосується мови, то це моя рідна мова. Завжди дуже любила мову — що українську, що російську. Москвичі кажуть, що я розмовляю, як росіянка, хоча не з московським акцентом. Коли в Україні, завжди розмовляю українською. Звичайно, українська громада є Португалії, але у нас немає спільних інтересів. Особливо оця нова хвиля заробітчан... Про що я з ними говоритиму? Про те, яка погода в Україні? Так я можу додому зателефонувати. Мені приємно спілкуватися з Сергієм ПАВЛОВИМ, з Сергієм ЮХИМЧУКОМ, зі своїми однокурсниками. На жаль, з мого курсу, як мені сказав мій однокурсник ЧУМАКОВ (він зараз видає дві книги з банківської справи): «Ти єдина, хто працює з нашої групи за спеціальністю». Більшість випускників Київського університету фізичного факультету мого року за спеціальністю не працюють.

До речі, у нас в університеті з першого курсу геть усе читалось українською. Декому зі студентів це не подобалось — важко. А нам говорили: «Ми готуємо для України вчених, носіїв культури». Не зважаючи, що технічна спеціальність.

— **Пані Валентино, саме завдяки Вам наш ВНТУ налагоджує стосунки з Новим Лісабонським університетом. Влітку директор Інституту міжнародних зв'язків нашого університету, завідувач кафедри інтелектуальних систем, доктор технічних наук, професор Сергій Юхимчук та заступник директора ІнМЗ, кандидат технічних наук, доцент Сергій ПАВЛОВ мали візит до Нового університету Лісабона.**

— У мене є Вінниця і Київський університет. Тож, вирішили налагоджувати співпрацю. Якщо не тратити на це свій час, ніхто за нас це не зробить. Дуже хочу, щоб на Україну дивились інакше. Я пам'ятаю, як у Португалії спочатку сприймали мене. На жаль, після 2000-го року, коли нова масова хвиля заробітчан з України хлинула, імідж України дуже впав, особливо для людей, які не вміють диференціювати. Коли ми підписували договори про співробітництво, сюди в Україну приїжджав наш директор. Він сказав: «Мені найбільше сподобалася поїздка із Києва до Вінниці оцими чудовими ланами. Які чарівливі пейзажі українські! А які освічені і розумні люди!» Він дуже начитана людина, але не уявляв, що Україна така. Тож, треба зробити усе, аби у світі знали, які потужні вчені у нас в Україні, які перспективні кадри і наукові школи.

— **У чому власне полягає співпраця нашого ВНТУ з Новим Лісабонським університетом?**

— Якраз це безпосередньо стосується спеціальності моєї кафедри (вірніш, у нас департаменти). Наш департамент фізики має дві спеціальності: біомедична фізика й інженерна фізика. Саме в цьому напрямку ми співробітничемо з нашим Вінницьким національним технічним університетом. Маємо спільний проект «NEOMEDITEC», який фінансується міністерством освіти і науки Португалії. Стосується він розробки біомедичних приладів. Задіяні в ньому і деякі вчені з Вінницького медичного університету. Дуже гарний симбіоз. Крім того ми подали спільний проект до Сьомої рамкової програми Європейського Союзу для досліджень, технологічного розвитку та демонстраційної діяльності. Нині чекаємо результатів його розгляду. Також ми з професором ЮХИМЧУКОМ обговорювали співробітництво стосовно обміну студентів з магістерських програм. Наше керівництво дуже зацікавлене в цій співпраці. Я нині виступаю, як емісар цього співробітництва. Ось такі два напрями маємо: науковий і стосовно студентського обміну.

— **Чим на Вашу думку відрізняються студенти нашого університету від студентів Нового лісабонського**

Професор Валентина ВАСИЛЕНКО (Португалія), Директор Інституту міжнародних зв'язків ВНТУ, доктор технічних наук, професор Сергій Юхимчук та його заступник, кандидат технічних наук, доцент Сергій ПАВЛОВ на фоні Нового університету Лісабона

Лісабонська тріумфальна арка є зменшеною копією Паризької

університету? Чи молодь схожа нині вся?

— Вони усі стають схожі, подібні, адже дивляться ті ж голлівудські фільми і працюють на тих же програмах. Детальніше про ваших студентів сказати не можу, бо їх ще мало знаю. Але я сподіваюсь, що в недалекому майбутньому ми налагодимо обмін студентами і виховуватимемо спільних студентів, разом з ними працюватимемо. Тоді я розповім більше.

— **Пані Валентино, якщо почали говорити про враження, то які вони у Вас щодо нашого університету загалом.**

— Моє враження про ВНТУ уже давно склалося, і про нього я уже не раз говорила. Мені дуже подобається ваш університет. Подобається побудована схема з погляду на майбутнє. Ректор вашого університету Борис Іванович МОКІН творить університет перспективним. Усе зроблено правильно організаційно з точки зору міжнародного університету, а не з якимось національним колоритом. У вас досконала, працююча схема власне міжнародного університету. І маєте перспективні напрями дослідження. І саме тому ми спільно один науковий проект подали, потім наступний. Зараз залучатимемо до співпраці студентів. Бо студенти — це майбутнє. Я знаю, ви уже маєте 21 проект міжнародного співробітництва з університетами світу. Це теж дуже позитивно.

— **Тепер, будь-ласка, детальніше розкажіть про ваш університет.**

Наш університет має декілька факультетів. Мій факультет науки і технологій, вірніш, школа науки і технологій. Потім факультет медичних наук, факультет права, факультет економіки, факультет гуманітарних наук. Усі вони юридично незалежні. Наша школа науки і технологій співставна за розмірами з вашим технічним університетом. Ми розміщені на березі річки Тежу, яка впадає в океан, поблизу відомого всячого Лісабонського мосту, копії знаменитого Golden Gate Bridge, що в Сан-Франциско. Ми знаходимося усього 16 км від Атлантичного океану. У нас 12 департаментів, 6 тисяч студентів навчає 480 викладачів. Маємо

350 наукових проектів. Загалом наш кампус займає 53 гектари.

Вінниця до нас близька. Ми двічі в рік тут буваємо. Зараз працюватимемо над тим, аби організувати лекції. Донині на це не вистачало часу. Ми дуже хочемо почати працювати з вашими студентами.

Справа тримається на ентузіазмі: моєму, Сергію Васильовича, Сергію Володимировича — ми рушії цього процесу. Коли я приїду наступного разу, ми уже обов'язково організуємо лекції. І в нашому Новому Лісабонському університеті також плануємо зорганізувати лекції викладачів ВНТУ, а можливо й провести науковий семінар.

МИСТЕЦТВУ CRM-СИСТЕМ

НАВЧАТИСЬ В ДАНІЇ

Аспірант нашого університету В'ячеслав СЕДЛЕЦЬКИЙ, перемігши у всеукраїнській CRM-олімпіаді, отримав запрошення на стажування впродовж року в Данії. Сертифікат переможця вручив В'ячеславу сам барон Ерік РОСЕНКРАНТЗ — прямий нащадок принца датського Гамлета.

Ерік РОСЕНКРАНТЗ особливий не лише своїм аристократичним походженням, а й тим, що є засновником данської фірми CDM — провідного розробника CRM-систем у Європі. Як світовий офіційний партнер Microsoft і IBM, ця фірма, базуючись на їхніх продуктах, створює автоматизовані спеціалізовані управлінські програми, котрі значно підвищують ефективність роботи менеджерів. Нині в Європі жодна фірма без такої CRM-системи свою роботу не уявляє, адже вона значно підвищує успішність ведення бізнесу.

CDM має потужну представницьку базу в Європі: лише у Норвегії, Швеції, Голландії вона має понад 15 тисяч користувачів. А своє перше представництво у східній Європі має намір відкрити саме у Вінниці.

Чому саме в нас?

Отримавши інформацію про всеукраїнську студентську олімпіаду з програмування, проведення якої зніціював наш ВНТУ і ось уже 8 років поспіль є її незмінним організатором, восени торік компанія CDM вперше виступила її спонсором. Беручи до уваги успіхи студентів-програмістів нашого університету на світовому рівні, (цьогоріч у квітні команда програмістів ВНТУ знову змагатиметься за перемогу у фіналі чемпіонату світу (Альберта, Канада), уклала угоду з нашим університетом щодо співпраці у сфері підготовки кадрів програмістів — майбутніх працівників своєї першої східноєвропейської філії. Договір скріпили своїми підписами, власник фірми CDM барон Ерік РОСЕНКРАНТЗ та ректор ВНТУ Борис МОКІН.

Центральний офіс компанії CDM

CDM надаватиме факультету комп'ютерного інтелекту нашого університету не лише пропозиції щодо CRM-дисциплін та матеріалів, а й безкоштовно ліцензовані копії власного програмного забезпечення для навчання майбутніх спеціалістів. А також зорганізуватиме поїздки студентів-відмінників на стажування до Данії.

Стартуватиме навчання на початку березня. Охочих навчатися більше, ніж досить.

Аспірант ВНТУ В'ячеслав СЕДЛЕЦЬКИЙ, перемігши у всеукраїнській CRM-олімпіаді, отримав запрошення на стажування впродовж року в Данії

Пройшовши стажування у центральній офісі фірми CDM (це місто Клампенбург, що 16 км північніше столиці Копенгагена), можливо, згодом до викладання та організації представництва CDM у Вінниці приєднається В'ячеслав СЕДЛЕЦЬКИЙ. До речі, патронуватиме його стажування технічний директор фірми Тім КАРСТЕНСЕН. А офіс фірми — це старовинний замок в чудовому парку, де передбачено усе до найменших подробиць, аби сприяти творчій праці. Цікаво, що поняття робочого часу на фірмі теж відсутнє — кожен працює, коли має натхнення, і там, де йому зручно. Визначальне — задача, яку слід вирішити.

Фахівців із CRM-систем в Україні поки ще дуже мало. Київські компанії TerraSoft та Інком (які є спонсорами нашої Всеукраїнської студентської олімпіади з програмування) чи не єдині з таких в Україні. Продають свої продукти і в Росії, і в Європі, і в Америці. На ринку близько 10 років. А компанія CDM з 1986-го.

Як В'ячеславу вдалось перемогти в цій престижній і такій багатообіцяючій олімпіаді?

— Написав власну CRM-систему, запропонувавши свій погляд на роботу CRM-систем і їх вдосконалення. Це була не просто олімпіадна задача. Не просто технічне програмування. Вимагалось проявити творчий підхід, створивши цілком реальне рішення. Тут замало суто математичних знань. Я продемонстрував свої ідеї і частково їх втілення у вигляді програмного продукту. Адже написати завершений CRM-продукт — на це потрібна ціла команда: програміст, менеджер, фінансист, аналітик. Мав приклади CRM-систем, проаналізував їх роботу і синтезував своє власне бачення.

Власне інформаційно-інтелектуальна аналітична CRM-система — мистецтво, яке виникло на стику наук: математики, програмування, економіки, психології... Опанувати його тонкощі В'ячеслав вирушає до Данії на початку лютого.

ДО УВАГИ ВИПУСКНИКІВ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ Й ЗФМШ, А ТАКОЖ УЧНІВ ВЕЧІРНІХ ТА ЗАОЧНИХ ПІДГОТОВЧИХ КУРСІВ ІНДП!

Вступ до ВНТУ в 2008 році на всі спеціальності без винятку здійснюватиметься лише на основі поданих в приймальну комісію сертифікатів незалежного оцінювання знань з математики, фізики й української мови та літератури.

Щоб мати право пройти незалежне оцінювання знань з цих предметів, Вам обов'язково слід зареєструватись на тестування в своїх школах. Термін реєстрації на тестування завершується 20 лютого 2008 року.

При зарахуванні випускників ІНДП до ВНТУ в сумарний рейтинг враховуватимуться такі бали:

Підготовче відділення й ЗФМШ:

1. Бали сертифікатів з математики, фізики й укр. мови та літератури.
2. Бали, які додатково будуть нараховані за результатами випускного тестового іспиту в ІНДП (можна одержати додатково до 6 балів).

3. Бали медалістів: золота медаль — 2 бали; срібна медаль — 1 бал.

4. Бали за призові місця на олімпіадах і конкурсах за термін навчання в поточному році в 11, 12-х класах старшої школи (враховуватимуться з дисциплін фізика, математика й укр. мова та література тим учням, які з цих предметів на випускному іспиті в ІНДП одержать оцінку не нижче 8 балів) — 4 бали переможцю обласної олімпіади; 3 бали — міської олімпіади (згідно «Правил прийому» до ВНТУ на 2008 р.).

Вечірні й заочні підготовчі курси:

1. Бали сертифікатів з математики, фізики й укр. мови та літератури.

2. Бали, які додатково будуть нараховані за результатами випускного тестового іспиту в ІНДП (можна одержати додатково до 6 балів).

3. Бали медалістів: золота медаль — 2 бали; срібна медаль — 1 бал.

4. Бали за призові місця на олімпіадах і конкурсах за термін навчання в поточному році в 11, 12-х класах старшої школи (враховуватимуться з дисциплін фізика, математика й укр. мова та література тим учням, які нададуть сертифікати з цих предметів з оцінками не нижче 8 балів) — 4 бали переможцю обласної олімпіади; 3 бали — міської олімпіади (згідно «Правил прийому» до ВНТУ на 2008 р.).

Кожному із випускників підготовчого відділення й ЗФМШ попередньо виділяються місця держзамовлення.

Зарахування випускників ПВ і ЗФМШ на ці напрями підготовки здійснюватиметься за конкурсом між собою.

Зарахування до університету випускників вечірніх та заочних підготовчих курсів ІНДП здійснюватиметься за загальним конкурсом, згідно сумарного рейтингу набраних балів.

Адміністрація ІНДП

МУЗЕЙ МАЛЕНЬКИХ МАШИН

На кафедрі лазерної і оптоелектронної техніки нашого університету створюється музей фототехніки. Перші експонати з'явилися у ньому завдяки ініціатору створення незвичайної колекції — завідувачу лабораторіями кафедри ЛОТ Сергію МАРКОВУ, визнаному університетському фотохудожнику.

Вже нині на стендах майбутнього музею акуратними рядочками вишикувались старі плівкові фотоапарати — дідусині «ФЕДи» та «Зеніти». Ностальгія за часами, коли перетворення рулончика чорно-білої плівки на світлина вимагало оного! скільки часу і було схоже на справжнісіньке чудодійство. Ритуал лише для обізнаних як користуватися фотозбільшувачем, проявником, закріплювачем і червоним світлом... Ті часи вимагали і знань, і досвіду, і хисту. А про «відьмацькі червоні очі» на світлинах ніхто й не чув.

«Смєни» і «ФЕДи» безжалюдно витіснила перший їхній побутовий конкурент — «мільниці». Але ще недавно така шалено популярна любительська фотографія «раз-і-готове» посунулася «цифрою». Плівкові фотоапарати, як і плівкові диктофони, вже майже зовсім зникли з прилавків магазинів. Тепер вже й побутова фотоіндустрія

майже повністю працює на «цифрі». Навіть такі імениті виробники побутових і професійних фотокамер, як Нікон, Кенон, Коніка та Фуджі, чи остаточно відмовилися від виготовлення плівкових фотоапаратів і перейшли на інноваційні цифрові технології.

Але музей створюється не для того, аби зручніше було сумувати за минулим. Ретрофотокамери використовуватимуться у навчальному процесі при вивченні курсів прикладної та адаптивної оптики.

Цю оригінальну колекцію антикваріату можете поповнити і ви, якщо готові подарувати уже непотрібну вам (працюючу чи безнадійно поламану) фототехніку (вітчизняну чи

імпорту) — об'єктиви, фотоапарати, збільшувачі... Отож, якщо з'явився меценатський хист, телефонуйте до Сергія МАРКОВА 598-018 (внутрішній телефон 20-18). На всяк випадок E-mail msm@vstu.vinnica.ua

ПРОФЕСОРУ ДУДАРЮ – 60!

У січні виповнилось 60 років доктору технічних наук, професору, завідувачу кафедри містобудування та архітектури нашого університету Ігорю Никифоровичу ДУДАРЮ. І 33 роки його наукової та педагогічної діяльності.

У школі захоплювався фізикою, хімією і мріяв стати дослідником, вченим. Але подобалась і будівельна справа, яка користується великою повагою серед українців. Тому вирішив піти навчатися до будівельного інституту в Одесу. Студентські роки були насичені, бурхливі, неповторні. Після першого курсу поїхав на берег Дунаю із будівельним загоном п'ятикурсників. Таких юних студентів вони не брали, а його взяли, бо мав уже професію електромонтажника (III розряд) та виступав за збірну інституту з вільної боротьби.

Після четвертого курсу уже працював майстром на будівництві потужної компресорної станції в Карпатах.

Відвідував знамениті одеські театри — оперний і музичної комедії, брав активну участь у студентських наукових гуртках. А після захисту дипломного проекту отримав запрошення в аспірантуру одночасно на дві кафедри, але прагнув здійснити свою мрію — вирішив піти попрацювати на будівництво. Разом із дружиною Аллою, теж випускницею ОІБІ, поїхали у Вінницю в будівельний трест.

З 1971 по 1972 рр. працював виконавцем будівельних робіт на зведенні Вінницького протезного заводу, де мав незабутні зустрічі з видатними державними діячами: двічі героєм Радянського Союзу, легендарним командиром партизанського з'єднання О. Ф. Федоровим, міністром промислового будівництва України, секретарем обкому КПУ. Тоді Ігорю Никифоровичу виповнилось лише 24 роки.

Керував будівництвом 2-го корпусу Вінницького політехнічного інституту (його прибудови), санаторію-профілакторію хімічного комбінату, інших будов Вінниці. Ще у 1973 році познайомився з керівником ВПІ, професором Романом КІГЕЛЕМ.

Через два роки, 1975-го у ВПІ відкрився будівельний факультет. Ігор Никифорович, відпрацювавши 4 роки на виробництві, вирішує піти на науково-дослідну роботу в ВПІ. Згодом в інституті відкрили аспірантуру і він став першим аспірантом ВПІ.

Діти професора Дударя обрали не будівельну галузь. Донька з відзнакою закінчила медуніверситет, працює в Києві заступником директора однієї з найбільших фармацевтичних компаній світу. Син навчався у ВНТУ, учасник міжнародних олімпіад з програмування, призер Всеукраїнських олімпіад з інформатики, закінчив аспірантуру в одному з університетів США, захистив дисертацію і отримав науковий ступінь. Працює в провідній компанії світу з розробки програмного забез-

печення. Ігор Никифорович пишається дітьми, адже вони всього добились самі своєю напруженою працею, беручи приклад з батька, який ще в студентські роки залишився круглим сиротою.

Після закінчення аспірантури в 1981-му успішно захистив у Харкові кандидатську дисертацію із вдосконалення тверднення бетону під дією тиску.

Згодом одержує звання доцента кафедри технології будівельного виробництва. Досліджує та запроваджує енергозберігаючі режими теплової обробки залізобетонних труб, розробляє конструкції теплових установок, які захищені 15 авторськими свідоцтвами на винаходи. Результати цих досліджень застосовуються промисловими підприємствами Росії та України. Видає дві монографії за результатами наукової роботи щодо збереження

теплової енергії в будівництві. Є винахідником нового способу контролю за тиском в дисперсних середовищах, електрофізичного методу контролю за процесом тверднення бетону, способу ущільнення бетонних сумішей імпульсним динамічним пресуванням. Ідеї останніх двох способів лягли в основу двох докторських та декількох кандидатських дисертацій, захищених у ВНЗ України та Росії.

Результати досліджень у галузі вдосконалення режимів теплової обробки залізобетонних труб ввійшли окремим розділом у підручник для інженерів-технологів будівельних ВНЗ з грифом МОНУ.

У 39 років закінчує перший варіант докторської дисертації, яку доповідає в Москві у провідних науково-дослідних організаціях НДІЗБ і МІБІ. Рішенням керівництва ВПІ направляється в Київський університет ім. Т. Г. Шевченка для вивчення французької мови, адже рекомендується для роботи за кордоном у Республіці Туніс. Там читає лекції французькою студентам вищого гірничо-технологічного інституту. Готує навчальний посібник, наукову монографію та декілька статей теж французькою.

Докторську дисертацію захистив 2000-го у Київському національному університеті будівництва і архітектури. Рішенням Атестаційної колегії МОН України йому присвоєно звання професора.

Ігорю Никифоровичу властива щирість, доброта, мудрість і активна життєва позиція. Він любить свою справу і саме завдяки цьому досягає значних результатів.

Професор Дудар користується повагою в місті, його запрошують для розробки стратегічних планів розвитку

Професор Дудар з колегами

Вінниці. Він є членом Планувальної ради міста, виступає із актуальними статтями в пресі з питань розбудови міста.

Ігор Никифорович — істинний науковець, який уміло використовує свої наукові розробки для вирішення актуальних проблем в сучасній технології виготовлення будівельних виробів і конструкцій. Автор ресурсозберігаючої технології виготовлення збірних та монолітних залізобетонних виробів з підвищеними показниками міцності, щільності і довговічності на основі використання методів термосилових впливів на процеси структуроутворення бетону. Запропонував нові способи виготовлення та контролю за процесами тверднення бетону. Під його керівництвом створено науковий напра-

мок з термосилової технології виготовлення виробів із бетону, який є тільки в Україні. За цим напрямком захищені 1 докторська і 4 кандидатські дисертації.

Він здібний педагог, до якого студенти ставляться з повагою та завжди прислухаються до його мудрих порад та життєвого досвіду.

Колектив кафедри вітає Ігоря Никифоровича з ювілеєм!

Сердечно бажає міцного здоров'я, щастя, поваги, добробуту, благополуччя йому і його рідним, невичерпної життєвої енергії, вічної молодості душі, нових перспективних ініціатив та ідей, творчого натхнення в здійсненні всіх планів і задумів на благодійній науковій та педагогічній ниві!

Інтелектуальні змагання

«ТОСТ»

ЗА «ВІННИЦЬКІ СКАРБИ»

Вінницьке обласне об'єднання Всеукраїнського товариства імені Т. Г. Шевченка «Просвіта» вже другий рік поспіль проводить низку заходів присвячених знаменним подіям та ювілеям української історії та культури за підтримки Головного управління з питань внутрішньої політики, у справах ЗМІ та зв'язків з громадськістю Вінницької ОДА. Зокрема був проведений інтелектуально-ігровий вечір «Голос з Гетсиманського саду» за творчістю та життєвим шляхом Івана Багряного, інтелектуальний марафон із сотні запитань «Всесвіт українського слова» до Дня української писемності та мови, а нещодавно відбулася інтелектуально-пошукова гра на вулицях міста «Скарби Вінниці».

У пошуки за вінницькими скарбами вирушило 11 команд — 6 студентських і 5 шкільних (яким активно допомагали їхні педагоги). А для того, щоб отримати лист з ігровими завданнями команди мали розгадати стартове завдання. Комуś це вдалося зробити з першої підказки, а комуś знадобилося й чотири. Власне, шановний читачу, спробуй і сам дати відповідь на це запитання.

Підказка № 1. Першопочатково назва цієї вулиці була пов'язана з професією одного з героїв Е. Успенського, є на ній і сьогодні подібна установа під № 50. Назвіть першопочаткову і сучасну назву цієї вулиці.

Підказка № 2. Згодом вона стала проспектом, а з чим ім'ям легко здогадатись додавши 7.

Назвіть це ім'я та сучасну її назву.

Підказка № 3. Наступну свою назву вона отримала від псевдоніма, власник якого народився у квітні. Назвіть цей псевдонім і сучасну назву цієї вулиці.

Підказка № 4. Сучасну назву цієї вулиці Вам може підказати один з романів О. Гончара або українське державне свято. Назвіть це свято і сучасну назву цієї вулиці.

Підказка № 5. На цій вулиці знаходиться Преображенський собор. Назвіть цю вулицю.

Отже, мова йшла про головну вулицю Вінниці, яка спочатку називалась Поштова (пам'ятаєте листоношу Печкіна з Простоквашино), потім стала Миколаївським проспектом ($12 + 7 = 19$, а цього дня в грудні вшановують Св. Миколая), далі вона була названа на честь Леніна

(Ульянов В. І., який народився 22 квітня) і нарешті отримала свою сучасну назву — Соборна.

Після розгадки стартового завдання команди вирушили на вулиці міста. Вони шукали італійське прізвище біля дарунку Прометея, серед тисяч інших, яке мало підказати їм необхідне число (тобто біля вічного вогню Меморіалу слави), розгадували загадку Охоронця Вінницьких скарбів, котрий позначив певний заклад наступним чином: тут представник древнього германського народу п'є специфічне британське пиво. Деякі команди вирішили, що це кафе «АРС», де пропонують ель, але насправді вони забули про гота, а коли б його поєднали з елем, то отримали б готель, а тоді наступні завдання привели б їх до готелю «Україна». Саме в ньому в 1919 році перебував уряд Української народної республіки, про що свідчить пам'ятна дошка, до якої і треба було в кінцевому підсумку командам покласти квіти.

Найкраще з завданнями гри справилась команда «ТОСТ» (яка складалась з представників технічного й фінансово-економічного університетів), вона й отримала головний приз. Друге місце за «Осциллографом» (технічний університет), третє за «Аграрвардом» з аграрного університету. Кожному учасникові гри на згадку про пошуки на вулицях нашого міста було вручено пам'ятний значок «Скарби Вінниці-2007».

Анатолій ТЕКЛЮК, кандидат філософських наук, викладач кафедри філософії ВНТУ

Перше місце присуджено студенткам групи ЕКО-03 Марині ГАВРИЛЮК та Ірині ДОРОШ за композиції «Дідух – одне із таїнств різдвяно-новорічного дійства»

Такі дійства відбуваються у нас уже 5-й рік поспіль, щоразу набуваючи масштабності.

Зініціювали акцію декан факультету екології та екологічної кібернетики Василь ПЕТРУК, його заступник Надія ЗВУЗДЕЦЬКА, студрада і профбюро факультету ЕЕК. Акція відбулася за підтримки генерального директора «Виноблагроліс» Михайла ВДОВЦОВА та голови профкому студентів ВНТУ Андрія ЗАПОРОЖАНА. У заході взяли участь також студенти Інституту ЕЕЕМ, представники інших ВНЗ Вінниці. А також начальник Державного управління охорони навколишнього природного середовища у Вінницькій області Олена ЯВОРСЬКА, начальник відділу економіки природокористування Держуправління екології Андрій ІЩЕНКО, заступник начальника Держекоінспекції Юрій ДУБОВИЙ, проєктор ВНТУ, професор Тамара БУЯЛЬСЬКА, її заступник Микола ПРИЩАК, директор Інституту МЕЕЕК Микола НЕБАВА.

Конкурсна комісія відзначила композиції, які не лише були гарно виготовлені, але і цікаво представлені. Перше місце присуджено студенткам групи ЕКО-03 Марині ГАВРИЛЮК та Ірині ДОРОШ за композиції «Дідух – одне із таїнств різдвяно-новорічного дійства» і «Новорічний кошик».

Дідух – сніп пшениці, жита або вівса. За народними віруваннями духи поля і духи предків, які допомагають ростити урожай, ховаються від женців саме в останньому снопові. Сніп урочисто приносять з поля ще під час обжинок і зберігають у коморі аж до Святвечора. На Святвечір г'азда з почестями заносить Дідух до хати, ставить на лаві на покутті, на тому місці, де зазвичай садовлять найдорожчих гостей. Для наших предків Дідух був своєрідним оберегом усєї родини.

Композиція «Новорічний кошик» створена за японськими канонами. Основними її елементами є три лінії: основна, яка є найдовшою – лінія сонця, наступна на 2/3 менша за першу – лінія неба та третя, що на 1/3 менша за першу – лінія землі. Лінії розміщені під кутом 60 градусів. Ця композиція є більш традиційною для сьогодення та символізує мир і благополуччя у сім'ї.

Друге місце здобули представники студрад ІНЕЕЕМ Юлія МАЛОГУЛКО та Віталій БАРЧУК за композицію «Що в руки потрапило» з двох сяючих ялинок, виготовлених з паперових відходів.

Третє місце вибороли студентки 5-го курсу Ольга ВІЙТОВА, Олена ГРОМАДСЬКА, Марина ВАЩУК з композицією «Поліфонія часу».

Проти нецивілізованих традицій

ЯЛИНКА З ... ПОЛІЕТИЛЕНОВИХ ПЛЯШОК

*Я зірвав квітку – і вона зі'яла.
Я зловив метелика – і він помер у мене на долоні.
І тоді я зрозумів: доторкнутися до природи
можна лише серцем!*

В Україні вже стала традиційною передноворічна акція «Не рубай ялинку!». Студенти-екологи нашого ВНТУ завжди є її активними учасниками. І перед нинішніми зимовими святами в університеті знову зорганізували феєрію новорічних ікебан.

За оригінальність була відзначена композиція «Ялинковий рай», виготовлена студентами групи 2ЕКО-06 під керівництвом Олександри БОБКОВОЇ.

Приз глядацьких симпатій отримала композиція «Традиція без нищення природи», основа якої — ялинка, виготовлена студентами групи 1ЕКО-05 (Валентина ПРОКОПЕНКО, Світлана КОЦЮБИНСЬКА, Роман КЕСАРЧУК) з поліетиленових пляшок.

Найкращі композиції студенти подарували дитячому будинку «Прибузький».

**Світлана КОЦЮБИНСЬКА, голова студради ФЕЕК,
Ірина ДОРОШ, Ольга ВОЙТОВА, студентки
групи ЕКО-03**

*Десять років росла і не знала біді.
Було сонце, був сніг, було холодно й ясно.
І ніхто навкруги припустити не міг,
Що закінчиться все неприродно завчасно.*

*А зима, як могла вкрила снігом цей світ,
Крокував Новий Рік по планеті сміливо,
І похмурого ранку якийсь чоловік
До ялинки з саннями підійшов неквапливо.*

*Роздививсь навкруги, чи нема лісника,
Щось сказав сам собі, дмухнув в змерзлі долоні.
І сокиру підняла зловісна рука,
Серце билось частіш, кров прилила у скроні.*

*Сніг з гілок осипався й до долу летів.
Він рубав і рубав, час від часу спинявся.
Йому хтось і колись пояснить не зумів,
А можливо ніхто навіть не намагався.*

*Новий Рік – людське свято, для ялинок – жахи.
І врізався у стовбур за ударом удар.
Вже стояти не в силі – тягне смерть до землі,
І розтали від жалю сніжинки малі.*

*Ну а далі гірлянди, петарди, свічки,
І шампанське, і тости, добра побажання.
Павутинням своїм новорічні стрічки
Стисли міцно, мабуть, так стискають востаннє.*

*І не бачив ніхто, як на відстані кроку
Осипався й вмирав символ Нового Року...*

**Дмитро ДАНИЛЕВИЧ,
студент групи ЕКО-04**

70-річчя Стусового Різдва

«ЯКБИ БУЛО КРАЩЕ ЖИТИ, Я Б НЕ ПИСАВ ВІРШІВ, А РОБИВ БИ КОЛО ЗЕМЛІ»

Василь Семенович Стус народився 6 січня 1938 року в с. Рахнівка Гайсинського району Вінницької області в родині колгоспного бригадира.

Він народився на землі Івана Богуна. Полковник Вінницький і Кальницький відмовився підтримати Переяславську раду 1654 року, зламав об коліно шаблю і до кінця життя не захотів коритися московському цареві. Чи не з коренів Богунової непокори зростає і древо Василевого духу?

Лише 47 років відміряла доля Василеві Стусу. Як і Тарасові Шевченку.

Дитинство і юність його минули на Донбасі.

Після закінчення філологічного факультету Донецького педінституту деякий час вчителював. Працював літредактором у газеті, навчався в аспірантурі інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка в Києві, працював старшим науковим співробітником наукового архіву. В 1972-му році за виступ на захист несправедливо засуджених письменників був заарештований. 5 травня того ж року лікарі Павлівської лікарні, куди його возили на судово-психіатричну експертизу, винесли не діагноз — вирок: «патологічно чесний».

У 1980-му – новий арешт за політичними мотивами і вирок: 15 років ув'язнення в таборах. Він витримав тільки п'ять. Загинув у ніч із 3 на 4 вересня 1985 року в карцері політичного «табору смерті» у с. Кучино Пермської області — за кілька тижнів до присудження, на яке чекали, його віршам Нобелівської премії.

Поетичний та критичний доробок В. Стуса ще не зібрано повністю. Збірки його поезій «Зимові дерева», «Веселий цвинтар», «Палімпсести», «Свіча у свічаді». В 1990-му році вийшла збірка «Дорога болю».

Він казав: «...Поет повинен бути людиною. Такою, що повна любові, долає природне почуття зненависті, звільняється від неї, як од скверни. Поет – це людина. Насамперед. А людина – це насамперед добродій. Якби було краще жити, я б не писав віршів, а робив би коло землі».

До цього нема що додати. Хіба тільки звернути увагу тих, хто ще стверджує, що раніше наша держава була дуже хорошою. Не може бути хорошою держава, яка кращих синів народу – його гордість і совість – гнобила і катувала тільки

за те, що вони мали мужність вголос говорити про несправедливі дії влади.

*Як добре, що смерті
не боюсь я
і не питаю,
чи тяжкий мій хрест,
що перед вами,
судді, не клонюся
в передчутті
недовідомих верст,
що жив, любив і
не набрався скверни,*

*ненависті, прокльону, каяття.
Народе мій, до тебе я ще верну,
як в смерті обернуся до життя
своїм стражданням і незлим обличчям.
Як син, тобі доземно уклонюся
і чесно гляну в чесні твої вічі
і в смерті з рідним краєм поріднюсь.*

...У листопаді 1989 поета разом із побратимами Юрієм Литвином і Олексієм Тихим, що також загинули в таборі ВС-389/36 селища Кучино, перепоховали в Києві на Байковому кладовищі.

1991 Стуса посмертно відзначено Шевченківською премією.

Пам'яті Стуса присвячено документальний фільм «Просвітлої дороги свічка чорна» (1992, «Галичина-фільм»).

26 листопада 2005 року Стусу посмертно присвоєно звання Героя України.

Твори Стуса введено до шкільної програми з української літератури.

Засновано премію імені Василя Стуса.

Впродовж січня у нашому університеті відбувались різноманітні заходи з нагоди Стусового ювілею. В бібліотеці відкрито кілька книжкових виставок, приурочених до цієї дати.

Валерій ГРАНЯК,
студент групи ЗЕ-07

Поет і син поета

Дизайнер нашого університетського Центру культурології і виховання студентів, вінницький скульптор Анатолій Бурдейний, автор монументу «Птах душі», розповідає, що майбутній пам'ятник у вигляді зламаної крила поезії, мужності, трагічної долі, недоспіваючої поезії явився скульптору... уві сні. А ось створення самого пам'ятника розтяглося на довгі п'ять років...

Ексклюзивна презентація приватного листа

Приватні листи коли ризикуємо обнародувати?

Лише за умови загальнозначимості якихось думок, у тих листах висловлених. Таких думок (з огляду на читацьку аудиторію «Імпульса») лист Віктора Савченка, найвідомішого українського письменника-фантаста й, між іншим, науковця – кандидата хімічних наук, до Михайла Стрельбицького містить принаймні дві: про особливу значимість художника Федора Коновалюка та про неперехідне значення думоформ як таких.

У новім трудовім (інтелектуальнім же!) році творимо нові думоформи!

У новім році епістолярнім не скупімоь на гідні обнародування епістоли! Якщо ж удасться – то й на віршовані з приводу тих епістол емоційні відгуки, присвяти...

«...А ДУМОФОРМИ, ЯК ВІДОМО, НЕ ЗНИКАЮТЬ»

(Лист Віктора САВЧЕНКА
до доцента кафедри культурології нашого університету
поета Михайла СТРЕЛЬБИЦЬКОГО)

Шановний пане Михайле!

Українські (та й не тільки) поети, за невеликим винятком, прошкують протоптаню дорогою. А щоб бодай чимось відрізнятись у своєму творчому поступі, вони, образно мовлячи, хто просто йде, хто – підтюпцем, хто біжить, хто пристрибує. Але мало хто збочує з традиційного плану буття, ім'я якому матеріалізм. Межі, за які заборонено переходити, встановили діти князя світу цього, що їх було десантовано з астрального плану землі в десятиліття, наближені до 1881 року. Це вони проголосили, що ніякого потойбіччя, а відтак Бога, немає. Тих, хто цього правила не дотримувався, знищували. Це й наклало відбиток на всю радянську літературу і зробило її пласкою, яким пласким було й царство тіней, що проіснувало 73 роки і 7 місяців. А тим часом світ об'ємний, багатоплановий. Варто хоча б на мить зазирнути за паркан матеріального, як опиняєшся у вимірі, де відкриваються необмежені можливості фантазувати, синтезувати незнані досі сполуки слів і думок. Мабуть, це можна назвати авангардом і це розгледіла у Вашій творчості, пане Михайле, у творчості І.Лова та й інших Валентина Соболя. Я теж, почавши знайомство з Вашим доробком, завважив у ньому не протоптану багатьма дорогою, а власну стежку – потяг до незвичайного як в ідеї, сугестії твору, так і в його формі.

Наскрізною ідеєю всього Вашого доробку є боротьба за визволення українця з духовного рабства, у якому він існує, немов би в густому тумані; а в ньому – тумані – неможливо розрізнити де добро, де зло, розпізнати хто брат, а хто запеклий ворог. На мою думку, Ви обрали єдино правильний спосіб нейтралізації того туману, відтворивши образ героя – Коновалюка – людини, котра усвідомила себе елементарною часточкою – клітиною великого організму, ім'я якому український етнос. У Вашій творчості і великі, й малі форми підпорядковані саме цій ідеї.

Те, що для представників більшості націй є прописною істиною, українцеві доводиться втокмачувати в голову навіть на сімнадцятому році незалежності про те, що свідомість Великої Людини (етносу) залежить від свідомості елементарних її складових. Як і життя «складників» залежить від розуму Великої Людини. У своїй творчості Ви, здається, зазирнули за паркан матеріального світу, бо називаєте цю невидиму сутність «матір'ю». Я називаю її «Великою Жінкою». Скільки етносів, стільки й великих жінок. Сталося так, що нашу Матір колись підступом і хитрістю заманили в гурт, а потім мало не забили до смерті інші великі жінки. Якщо людині, котра зазнала важких травм, доводиться одужувати місяцями, а то й роками, то Великій Жінці на це потрібні століття. І вимагати від неї те, що часом вимагають поети, це – дорікати немічному. Нам самим її

треба доглядати, кріпити, просвітлювати кожну клітину її хворого тіла, бо кожен з нас – це Велика Жінка в мініатюрі. Я – щодо Ваших слів «Україно – мамо сурогатна...»

Ви цікавилися, що таке егрегор. Велика Матір і є егрегор; це те, що об'єднує окремі сутності в етнос. Боюся вживати слова «нація», бо йому тепер надають іншого смислу. Релігія, ідеологія, всіляке вчення – також егрегори. Але чи не найстійкіший з них – інформаційне поле етносу, бо він тримається не тільки на спільній ідеології, а й на генетиці, мові, провідних постах; все це зрештою синтезується в національну ідею. На жаль, у нас цього – останнього – поки ще немає.

Не переживайте, що наші книжки виходять малими тиражами. Головне те, що ми їх надумали. А думоформи, як відомо, не зникають. Вони збагачують пам'ять, розум Великої Жінки, додають їй сили і здоров'я; вони ж доходять до свідомості її елементарних часточок – людей. Вся Ваша творчість, навіть у російськомовному збірнику «Місячник Росії» та пародійній щодо суржика книжечці «Йоцемидаєсія», направлена на повернення «відбитої» пам'яті, а відтак на відновлення пам'яті неудоюї ще Великої Матері.

Це – щодо ідеї і підтексту творчості. Якщо ж казати про форму, то тут до слів В.Соболь можна додати, що Ви – еквілібрист слова. Такої вільної маніпуляції (у хорошому розумінні) мені ще не доводилося зустрічати. А в мене – досвід упорядкування й видання «Антології поезії Придніпров'я» – п'ятдесят імен (1999 р., 440 стор.). Я – до того, що маю уявлення, що таке легкість (не легковажність) у поведженні зі словом. Ви його – слово – часом мнете, а часом рвете, але воно живе, несе ту чи іншу емоційну барву. А головне – поглиблює смисл і сугестію твору.

Можна було б окремо поговорити про Ваші поезії в журналі «Вінницький край», але всі вони вписуються у вищесказане.

Щодо рядків:

«...а щось чекає другого Пришестя,

Бо на іконах возневіють жести...» (вірш «Апостолів навзав...», – журн. Вінницький край», 2007, №2), то тут радив би прочитати деякі розділи з моєї книги «І бачив я звірину...», яка у Вас є. Друге Пришестя вже почалося. Перший етап його – очищення свідомості людини й суспільства. Прикладом такого очищення для людства буде Україна. Вона вже стає ним.

Хотів би згадати про рівень журналу «Вінницький край».

Віктор Савченко

Він високий – принаймні це – ювілейне число, яке Ви мені надіслали. Високий у доборі художнього слова – поетичного й прозового, в художньому оформленні, у виставках художника І.Коваля та фотографа О.Гордієвича.

Те, що я тут написав, не схоже ні на рецензію, ні на відгук. Воно скоріше нагадує роздуми, що виникли після знайомства з Вашою творчістю. Якщо маєте де надрукувати – дайте назву та надрукуйте. Якщо ж матеріал у жодні часописні ворота не впишеться, – ну, що ж... Він стане складовою все того ж інформаційного поля, про яке я згадував.

Хай щастить!

Ваш – Віктор Савченко

21 листопада 2007 р., м. Дніпропетровськ

АТЛАНТИДНО

Вікторові САВЧЕНКУ присвячую

Був голос мені
уві сні:
«Атлантидо!»
Оглянувся я –
ні людей, ні землі.
І стало так дивно,
так наскрізно видно,
що вбачив... ескадри
на дні мозолів.

Це я Атлантида?
Це дні потопельні?
Це все забираю
з-під неба на дно?
Крізь мене... мотири гримлять
чи... бетельні?
В майбутньому
блискає... давнє давно?

Це ніч горобина?
Страсна це година?
Для чого? Для кого?
За віщо? Кому?
Я ж був уже садом
квітучим і димним,
я плодом гірким
вже котився в п'їтьму...

І голос мені наказав:
«Прокидайся!
Прокинься й рости,
хоч би хвили які;
ростивши – рости,
Атлантидою дляйся!...
Людиною? Можеш. Про очі людські».

... Прокинувся. Дляюся. Звична рахуба.
Тримаю. Несу. І, ростивши... расту?
По-людськи немов себе цуплю за чуба.
Скелясто немов зупиняю версту.

І так мені, так мені, так атлантидно,
дарма, що комусь мене зовсім не видно,
а хтось мене... Полтвою зверхньо зове?
Нехай собі. Хай йому буде не встидно,
що й цим... не бере він мене за живе?

Михайло СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ
13 грудня 2007 р., м. Вінниця

ЗМІСТ ЛЮДСЬКОГО ІСНУВАННЯ — ПОДВИГ САМОПІЗНАННЯ

До 285-річчя від дня народження Григорія Сковороди

Він зауважував – щоб змінити суспільство, кожній людині необхідно спочатку змінити себе.

Для багатьох сучасників цей мандрівний жebraкуючий філософ був українським Сократом. У своїх творах доводив, що ніякі матеріальні блага і почесні не зроблять людину щасливою. Лише улюблена справа, щира дружба дають відчуття щастя.

У нашому університеті зорганізували справжню подорож у «сковородинський період».

-поміж великих імен, якими пишеться український народ, поряд з Шевченком і Франком, слід обов'язково назвати ім'я Григорія Сковороди, великого просвітителя, родоначальника літературної байки в Україні. Філософ і поет, оригінальний і незалежний мислитель, бунтар думкою і самим способом свого життя, високий він над нашою землею, мов творіння зодчих Київської Русі, піднімається, мов сплески народної душі у вільнолюбній козаччині, промовляє задушевність своєї поетичної сопліки, мов сумовито-здумливе звучання народної пісні.

Григорій Сковорода вийшов з самих глибин народу. Син простого малоземельного козака з містечка Чорнухи на Полтавщині, він, попри високу освіту, яку здобув, попри знайомства з «сильними світу», до кінця днів не зрадив тим людям, з середовища яких вийшов, він залишався серед тих людей, увійшов у їхні думки, в їхні пісні і сподівання, таким він залишиться у вічності...

Літературна спадщина письменника вражає жанровим розмаїттям, адже його перу належать і філософські діалоги та трактати, і байки, і пісні, і афоризми. І всі ці твори автор підпорядковував єдиній меті – просвітельській.

Для учнів він був не лише наставником, а й другом, виховував у їхніх серцях любов до рідного краю і потяг до знань. У байці «Соловей, Жайворонок і Дрізд» письменник наголосив: «Дружби не можна ні випросити, ні купити, ні силою вирвати... Щасливий, хто хоч саму тільки тільн доброї дружби нажити спромігся. Нема нічого дорожчого, солодшого і кориснішого за неї».

Історичне значення творчості Г.С. Сковороди полягає в тому, що він заклав підґрунтя, на якому і надалі розвивалась передова філософська думка і літературна творчість як в Україні, так і в Росії. І ще не одне покоління звертатиметься до мудрості Григорія Сковороди, прагнучи втілити мрію людства про створення гуманістичного суспільства.

нашому університеті відбулося свято на честь Григорія Сковороди. Українські та іноземні студенти, бібліотекарі та викладачі кафедри мовознавства поєднали творчі сили та організували справжню подорож у «сковородинський період». Усі учасники та глядачі спробували зануритися в той час, коли жив і творив великий філософ. Під час декламування віршів, читання байок та прослуховування деяких пісень Григорія Савича, здається, що кожен присутній на цьому святі побачив перед собою розумні і лагідні очі людини, яка все життя вболівала за щастя інших, хоча сама не зазнала його...

Ірина ЗОЗУЛЯ, викладач кафедри мовознавства

Десята муза

КІНОКЛУБ ВНТУ

Віднедавна у спільноти кіно-гурманів Вінницького національного технічного університету з'явилася можливість безкоштовно переглянути шедеври світового кіно. За підтримки проректора нашого університету, професора Тамари БУЯЛЬСЬКОЇ, директора Інституту магістратури, аспірантури та докторантури, професора Віталія МОКІНА та його заступника з магістратури, доцента Світлани БЕВЗ, студентського профкому ВНТУ, який очолює Андрій ЗАПОРОЖАН та з ініціативи аспірантів Ксенії та Дмитра БІЛОУСІВ було відроджено роботу Кіноклубу ВНТУ.

Поняття кінематограф з'явилося вперше наприкінці 19 століття (у французькому варіанті – «сінематограф») – і позначало систему створення і демонстрування фільму, розроблену у Франції братами Луї Жаном та Огюстом Л'юм'єр. І вже понад 100 років людство і не уявляє своє життя без кіно.

Голлівудський кінематограф, безумовно, є найпопулярнішим у світі. Він є величезною кіноіндустрією, що розповсюдила свій вплив на весь світ. Але голлівудські фільми у своїй більшості примітивні, вони не мають нових творчих ідей, направлені на отримання прибутку і тримаються за рахунок спецефектів та умілої реклами. Справді, Голівуд вміє знімати блокбастери, але ще краще він вміє нав'язувати їх людству. Впливаючи на кінематограф інших країн, він диктує яким повинен бути сюжет, які актори, але головне – як забезпечити фільму найвищі збори у прокаті.

Здавалося б, не подобається – не дивись. Але чи маємо ми достатньо альтернативних можливостей для перегляду справжнього кіно? Адже американський кінематограф – це не лише Голівуд. Америка має незалежне кіно – кіно, яке створюють ентузіасти, без великих капіталовкладень і без впливу потужних кінокомпаній. Сучасні представники американського незалежного кіно – це Вуді Аллен, Квентін Тарантіно, Стенлі Кубрик, Джон Малковіч, Майкл Мур, Джим Джармуш, Девід Лінч, Джоел та Етан Коени. Серед представників англійського інтелектуального кіно варто відзначити Дерекка Джармена та Пітера Грінуея. Неймовірною витонченістю дивує Франція. Жан-П'єр Жене, Франсуа Озон – режисери, які дуже гармонійно поєднують драматизм сюжету та художню красу зйомок. Чарлі Чаплін, П'єр Паоло Пазоліні, Федеріко Феліні, Ігмар Бергман, Ларс фон Трієр, Вім Вендерс, Андрій Тарковський, Сергій Параджанов, Олександр Довженко, Іван Миколайчук – усі вони боролися за інтелектуальне кіно, розуміючи ту неймовірну силу, з якою кінематограф зможе вплинути на свідомість суспільства.

ЦК і ВС, ІМАД та профком студентів запрошують до Кіноклубу ВНТУ

ЦК і ВС, ІМАД та профком студентів запрошують до КІНОКЛУБУ ВНТУ

19.12.2007 16-00 222ГУК
Вхід вільний

За детальнішою інформацією звертайтеся до Ксенії Білоус (050)4612339 http://vntu-kinno-club.livejournal.com/

Сьогодні важко говорити про український кінематограф. За роки незалежності українське кіно все ще чекає свого відродження. І тому дуже важливо, щоб молодь – те покоління, яке виросло на голлівудських фільмах – мало змогу долучитися до інтелектуально багатого кіно, щоб і сприяти розвитку високого власного кінематографу, і вірно оцінити світове. Адже ми вже стомилися від тієї кількості захисників-суперменів, насилля та злоби, які несе у собі кіно, котре можна побачити на телебаченні (в перервах між рекламою) та у кожному кінотеатрі України. Досить! Кожен із нас – особистість! І ми прагнемо більшого!

Ми прагнемо до алхімії кіно Ларса фон Трієра, до винятково інтелектуального та кмітливого гумору Біллі Уайлдера, ми хочемо відчувати силу духу, що сильніша за смерть, разом з Роберто Беніньї, дізнаватися про дивовижність льодових пустель Антарктики, мандруючи разом із імператорськими пінгінами у документальному фільмі «Птахи-2: Марш пінгвінів». Хочете з нами? Завітайте до Кіноклубу ВНТУ.

Ксенія БІЛОУС, аспірантка ВНТУ
kseniya.bilous@gmail.com

Сила духу і сила волі

СИНУ, АНГЕЛ МІЙ...

Я дивлюся на срібну медаль і Кубок призера Чемпіонату світу з бодібілдингу, які мій син привіз із Будапешта, крізь призму сліз. Згадую, як починався цей шлях і яким довгим і непростим він був.

Любов до спорту Артемові прищепив батько, який, де б він не працював, був серед найактивніших фізкультурників, виступав у змаганнях, мав багато грамот і нагород за спортивні досягнення.

Артем змалечку ходив на лижах, добре плавав, займався гімнастикою. Але, разом з тим, часто і подовгу хворів. Ми не могли зрозуміти, що з ним — адже його загартовуємо, а однак щоосені та щовесни він хворіє, і лікування не тільки не дає жодних результатів, а здається, ще погіршує його стан. Коли Артем пішов до школи, хвороба стала прогресувати. І тільки тоді ми почали здогадуватися, що вона має алергічну природу.

В одному класі з Артемом навчався Юрко Шкарівський, батько якого виявився не тільки прекрасним лікарем-пульмонологом, а й чуйною та уважною людиною. Він і допоміг правильно встановити діагноз. В Артема виявили сильну алергію на побутовий пил і, як наслідок, бронхіальну астму та хронічний отит. На той час хвороба вже призвела до того, що ми змушені були перевести Артема на «домашнє навчання», бо школу він відвідувати не міг — починав задихатися. Артем переживав з цього приводу, адже клас у них був дуже дружний і йому не вистачало спілкування з товаришами.

На щастя, правильний діагноз, адекватне лікування, допомога вчителів та друзів з рідної п'ятої школи почали давати результат. Поступово, хоча й дуже повільно, з частими рецидивами, хвороба почала відступати.

Незважаючи на хворобу, в міру своїх сил, Артем продовжував загартовуватись, займатися фізкультурою, плавати. Батько, порадившись з лікарем, вирішив залучити Артема до занять «йогою». Артем був худенький, гнучкий і швидко почав робити успіхи. Та за кілька років покинув ці заняття, щоб зайнятися накачкою м'язів, бо був худим, а хотів стати міцним та сильним. Він почав відвідувати тренажерний зал, а після вступу до університету, ще й спортивну секцію з боротьби. Я була проти, умовляла його знайти інше заняття, але він наполіг на своєму.

Зітхнула з полегшенням, коли дізналася, що секція з боротьби перестала працювати. Але тренажерний зал Артем покидати і не думав, навпаки, почав тренуватися ще наполегливіше. На одному із занять він познайомився із випускником медуніверситету Андрієм Обревко, неодноразовим чемпіоном України з бодібілдингу, який запросив його тренуватися у спортивний клуб «Термінал». Батько в юності теж займався атлетичною гімнастикою, тому підтримував Артема. Мені це «перетягування заліза» не дуже подоба-

Артем АНДРЕЄВ (в центрі світлини) на Чемпіонаті світу з бодібілдингу у Будапешті

лося, але сподіваючись, що воно йому швидко наскучить, змирилася.

Між тим, Артем тренувався щодня, завзято і наполегливо, і менш, ніж через рік йому запропонували взяти участь у першості області з бодібілдингу та у змаганнях на «Кубок Лариси Прищепи». Перед змаганнями необхідний тривалий підготовчий період: строга дієта, так зване «висушування», напружені тренування тощо. Я потайки надіялася, що Артемом, який любить смачненько попоїсти, швидко «зійде з дистанції». Але виявилось, що я погано знаю свого сина — він не тільки інтенсивно тренувався, але й на крок не відступав від дієти та режиму. Бачила, як йому важко, адже він вчився на другому курсі університету, а цей період навчання чи не найскладніший. До того ж, найінтенсивніший період підготовки припав на кінець осені, коли волога і холод призводять до загострення хвороби. Артем тренувався навіть тоді, коли погано почувався, і на моє здивування і полегшення, його стан не тільки не погіршувався, а недуга навіть швидше відступала.

Батько Артема всіляко підтримував, допомагав у підготовці, та і я, коли зрозуміла, що син не відступить, почала допомагати. Коли Артем став Чемпіоном області на перших же своїх змаганнях, чесно кажучи, подумала, що це випадковість, просто пощастило.

На змагання «Кубок Лариси

Артем (праворуч) зі старшим братом і батьком

Прищепи», які проходили у Вінниці, в театрі ім. Садовського, Артем нас запросив. Ми, звичайно, прийшли його підтримати, хоча налаштовані були, особливо я, щодо перспектив сина, вельми скептично.

...І ось починають оголошувати учасників, вони виходять на сцену, а Артема все немає. Я вже вирішила, що він не пройшов кваліфікаційний відбір і навіть встигла озвучити свою думку. Аж ось останнім все-таки вийшов наш Артем. Знайоме добродушне обличчя, трохи зніяковілий, трохи скутий, але тіло — «просушене», під шаром гриму невлвовимо змінилося, стало схожим на тіла спортсменів з постерів та журналів сина. А коли він виконував довільні вправи, ми зрозуміли, що він — один з найкращих учасників, і реакція залу переконала нас, що не тільки ми так вважаємо...

Вісімнадцятирічний Артем, юніор-початківець, зайняв перше місце у своїй ваговій категорії, виступаючи разом з досвідченими, титулованими спортсменами. До речі, на усіх змаганнях, в яких Артем брав участь, його дуже тепло приймали глядачі, а на «Кубку Поділля» він отримав «Приз глядацьких симпатій».

Сина почали запрошувати на змагання до інших міст, він став Чемпіоном України серед юніорів та призером змагань різного рівня. На змагання він їздив тільки тоді, коли це не шкодило навчанню — так ми домовилися одразу, і Артем неухильно виконує цю угоду.

Найпалкішим прихильником, вболівальником, другом і помічником Артема завжди був батько. І коли в серпні 2006 року він раптово пішов з життя — це був жахливий удар для мене, для старшого сина, але найстрашнішим, найважчим цей удар став для Артема. Він дуже важко переживав цю втрату і хоча продовжував тренуватись, але цілий ряд проблем поставив під сумнів подальшу участь у змаганнях, підготовка до яких потребує не тільки неабияких фізичних зусиль, а й значних матеріальних затрат.

На допомогу нам прийшли мої колеги з комп'ютерного інформаційно-видавничого центру ВНТУ, адміністрація університету, викладачі та друзі-студенти Інституту електроенергетики та електромеханіки, де в групі 1ЕСЕ-03 навчається Артем. Ми дуже вдячні всім, хто підтримав нас в той важкий час.

Артем продовжує навчатися, здобуває кваліфікацію спеціаліста, працює, тренується. Він — чотирикратний Чемпіон України, неодноразовий переможець змагань різного рівня, а участь у Чемпіонаті світу з бодібілдінгу та фітнесу, який проходив 1-2 грудня 2007 року у Будапешті, принесла йому срібну медаль цих престижних змагань.

Життя продовжується, і я зичу тобі, сину, ангел мій, щасливої долі!

Тетяна АНДРЕЄВА,
начальник відділу КІВЦ ВНТУ

СКЕЛЕЛАЗІННЯ – СПОРТ ЧИ ПРИБОРКУВАЧ СТРАХУ

II місце у фінальних всеукраїнських змаганнях зі скелелазіння здобув студент нашого університету Сергій СВІРИД (група 2АТ-07 Інституту машинобудування і транспорту).

– Як довго тренуєшся?

– Я займаюся вже 5 років і кидати не збираюся.

– Що спонукало саме до цього виду спорту?

– В мене батько альпініст і він добре знайомий з президентом Вінницької обласної федерації зі скелелазіння. Одного разу він мене привів на змагання, на скали, після цього я не міг не залишитися. На змаганнях, на виїздах на скали відключаєшся повністю від усіх проблем. Там зовсім інша атмосфера.

– Можливо, ти вирішив здолати страх перед висотою?

– Не думаю. На справді великих висотах я поки що не був. Цей вид спорту екстремальний, є ризик. Хоча, коли ми на скалах, то обов'язково є страхівка. Коли зриваєшся і летиш 3-5 метрів у вільному падінні – адреналін переповнює.

– Яку максимальну висоту ти подолав?

– Здається, 15 метрів, можливо, і вище, я ніколи над цим не задумувався.

– Важко займатись?

– Слід регулярно тренуватись і працювати, працювати і ще раз працювати. Але тренування асоціюється лише з позитивом, з приємною насолодою.

– Де ти побував на змаганнях?

– Я був неодноразово в Києві, у Вінниці, Одесі, Харкові, Дніпропетровську, в Нікополі, Севастополі, в Криму біля «Артека», в Кам'янець-Подільському...

– Що для тебе є важливим?

– Освіта і спорт. Освіта потрібна, аби мати гідну робо-

Людина-павук

ту. А на спорті багато не заробиш – 40 років і на пенсію.

– Що ти цінуєш у житті?

– Те, що маю і чого можу досягти. Насамперед рідних і близьких. Ще людей щирих і з добрим серцем – такі, безсумнівно, є.

– Хобі маєш?

– Я люблю грати в більярд. А ще люблю кіно та театр.

– Що ти можеш сказати про скелелазіння?

– Україна на світовому рівні займає престижне місце. Зокрема, і зі скелелазіння. Багато хто не розуміє цього виду спорту, і дуже часто, майже завжди вважають, що альпінізм і скелелазіння – це одне і те ж. Скелелазіння – це лазіння тільки природними або штучними скелями, а альпінізм пов'язаний з горами.

Спілкувалась Вікторія АНДРІЙЧЕНКО,
ІНТКІ, гр.АМЗ-04

Просто любов

ЗИМОВИЙ ДОЩ

Моїй єдиній і неповторній.

Дякую, ти довела мені, що є сенс життя

Ніч... Тиша... Лиш дрібний дощ ледь чутно ковзає склом, трохи порушуючи ідилію спокою та безтурботності. Хоча ні, він навіть надає цій ночі якийсь свій, особливий шарм, витонченість. Свіже повітря, яке має свій тонкий, ледве відчутний аромат дощу, наче створює образ прямо перед очима. Образ... Той, про який він мріяв завжди і створював всі ці довгі роки. Котрий так несподівано, але так вдало раптом з'явився поруч і тепер зігрівав його серце коханням, а душу вродою та витонченістю. Той образ, котрий раніше був просто твором його уяви, продуманим до найтонших подробиць, акуратно зібраним з піщинок свідомості і зігрітий всередині ніжного та палкого серця. І що тепер, коли то є не просто образ, а реальна людина?.. Чарівна дівчина, котра оживила всі його бажання. Як звичні, так і найпотаємніші, приховані десь глибоко-глибоко всередині його такої неоднозначної, складної і незрозумілої сутності. Що ж тепер виникло між ними?.. Що ж тепер утримує їх разом?.. Може це полум'я пристрасті, котре рушить всі перепони? Може це просто банальний потяг, що керує навіть тваринами і просто спонукає шукати собі пару?

Ні! Скоріш це схоже на почуття, які притаманні лише людям, та й то далеко не всім... Це кохання, яке уважно дивиться на людей, обирає та складає їх разом, як половинки чогось єдиного, цілісного та нероз-

ривного. І гірко тому, хто не зрозуміє цього вчасно. Саме кохання поєднує двох людей разом і пов'язує їх незримо. Воно спонукає ставитись одне до одного ніжно та лагідно, дарувати радість коханій людині і від цього почуватись щасливим. Кохання вчить бачити в щасті коханої людини власне щастя, відчувати задоволення, даруючи його коханій, віддавати всю ніжність і ласку і нічого не просити взамін.

Хоча, напевно, ця теоретичність їх зовсім не цікавила. Їм просто добре разом. Нащо намагатись пояснити те, що неможливо передати словами?.. Головне — у них є те найзначущіше, непомітне, що змушує їх серця битись в унісон. Чудово, коли поруч є людина, котра змушує дихати частіше і плутатись у власних думках. Адже немає більшого щастя, як кохати! Бачити цей щасливий блиск карих очей і тон-

ку, ледь помітну усмішку на коханих устах. Відчувати тонкий запах тіла, ніжний аромат шкіри, такої м'якої і оксамитової... І тоді приходить розуміння власної недосконалості в порівнянні з цим чудом, даром природи і милістю Бога до долі цього хлопця...

Олексій ГОРБАТЮК, ІНЕЕЕМ, група 1ЕПА-05

Редколегія:

Т. Б. Буяльська
(головний редактор)
І. П. Зянько
(редактор)
П. Г. Гордійчук
(відпов. секретар)
Г. М. Багдасар'ян
(техн. редактор)
Б. І. Мокін
С. В. Юхимчук,
М. П. Свірідов,
Л. І. Волхонська,
В. Г. Лисенко,
Т. С. Криклива,
М. П. Стрельбицький.

Адреса редакції:

кімн. 218, головний корпус,
Хмельницьке шосе, 95,
21021, м. Вінниця

Телефони:

внутрішній — 22-68
з міста — 59-82-68

E-mail:

impuls@vstu.vinnica.ua

«Імпульс» — щомісячник

Вінницького національного технічного університету.

Свідоцтво про державну реєстрацію
ВЦ № 424 від 29.12.2000 р.

Зверстано у видавництві ВНТУ
«УНІВЕРСУМ-Вінниця»

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
головний корпус, кімн. 114, тел. 59-85-32

Комп'ютерна верстка — *Тетяни Крикливої*
Олени Кушнір

Світлини — *Сергія Маркова*

Підписано до друку 22.01.08. Формат 29,7×42 1/2.

Наклад 625 прим. Зам. № 2008-003

Віддруковано у комп'ютерному інформаційно-
видавничому центрі ВНТУ

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 59-81-59